

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ» Галузь знань – D «Бізнес, адміністрування та право» Спеціальність – D3 «Менеджмент» Освітня програма – «Менеджмент»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Арбузова Тетяна Василівна Посада: доцент кафедри публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус № 4 (пл. Соборна, 8/1), 133 ауд. (кафедра публічного управління, адміністрування та міжнародної економіки). E-mail: tv_arbuzova@ukr.net Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій
Опис дисципліни	Дисципліна «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» спрямована на формування у випускників-менеджерів магістерського рівня вищої освіти системи спеціальних знань і практичних навичок щодо прийняття і виконання управлінських рішень у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Предмет вивчення дисципліни – система управлінських відносин щодо планування, організації, координації, обліку та контролю за зовнішньоекономічною діяльністю. Завдання викладання курсу «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» – теоретико-практична підготовка здобувачів для розв'язання конкретних завдань та прийняття управлінських рішень у зовнішньоекономічній діяльності в умовах функціонування ринкової моделі господарювання.

	Набуті знання та навички можуть бути використані в практичній діяльності менеджерів, а також при здійсненні управлінських функцій на керівних посадах. Вивчення дисципліни дасть можливість майбутнім фахівцям вже на етапі навчання зробити спроби застосування практики управління комерційними організаціями у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
Передумови для вивчення дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» базується на знаннях сутності основних управлінських категорій та законів, які вивчає дисципліна «Менеджмент організацій». «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» безпосередньо пов'язаний й з іншими науками, зокрема, зі стратегічним аналізом, управлінням потенціалом підприємства, управлінням змінами, управлінням проєктами, креативним менеджментом тощо.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» є оволодіння теоретичними знаннями з питань менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю; набуття умінь та формування компетентностей, необхідних для виконання функцій у зовнішньоекономічній діяльності, посилення ролі менеджера у сфері ведення міжнародного бізнесу організації.
Формат дисципліни	<i>Для денної форми</i> навчання дисципліна викладається у традиційному форматі (лекційні, практичні заняття) із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання. <i>Для заочної форми</i> навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань і проміжного контролю знань. Формат викладання дисципліни є змішаним: він передбачає поєднання самостійного вивчення навчального матеріалу з елементами дистанційної взаємодії викладача та студента у період сесії.

Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності D3 Менеджмент	Вивчення дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» має забезпечити набуття здобувачами вищої освіти наступних загальних та спеціальних компетентностей: ЗК01. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК02. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК04. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК05. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. СК01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів. СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. СК05. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість. СК09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.
Очікувані результати навчання	РН01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. РН02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. РН03. Проектувати ефективні системи управління організаціями. РН04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї. РН05. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. РН07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.
Структура курсу	<i>Змістовий модуль 1. Методологічні та організаційні засади менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств</i> Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Менеджмент ЗЕД». Методологічні засади менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Тема 2. Планування ЗЕД Тема 3. Організування ЗЕД Тема 4. Мотивування працівників у сфері ЗЕД Тема 5. Контролювання, діагностування та регулювання ЗЕД Тема 6. Методи менеджменту та управлінські рішення у ЗЕД

	<i>Змістовий модуль 2. Застосування інструментарію менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств</i> Тема 7. Менеджмент зовнішньоекономічних операцій Тема 8. Управління контрактною діяльністю та практика ведення переговорів Тема 9. Менеджмент транспортного забезпечення зовнішньоекономічних угод Тема 10. Механізм валютного регулювання та менеджмент міжнародних розрахунків Тема 11. Документування у ЗЕД Тема 12. Антикризовий менеджмент ЗЕД
Методи навчання	Сучасні вимоги до підготовки менеджерів передбачають здобуття основних практичних вмінь та навичок: опанування сучасними технологіями прийняття управлінських рішень, формування комунікативної компетентності, навичок роботи та керівництва колективом, вміння застосовувати основні інструменти стратегічного менеджменту в практиці роботи організації. Для активізації процесу навчання студентів в процесі вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби: - на лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага студентів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; аналізується зарубіжний досвід вирішення окремих проблем; використовуються слайдові презентації, роздатковий матеріал; - на практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розв'язання проблемних питань; дискусії; вирішення ситуаційних вправ; мозковий штурм; презентації; аналіз конкретної ситуації; рольові та ділові ігри; письмовий контроль знань; індивідуальне та фронтальне опитування. Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram.
Форми контролю	Поточний контроль з дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» включає тематичне оцінювання та модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмета, самостійні, практичні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіка виконання завдання. Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи або комп'ютерного тестування. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

	Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання самостійної роботи, ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.																																							
Засоби та критерії оцінювання результатів навчання	Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять. Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові завдання, аналіз кейсів, командні проєкти, зроблені доповіді, презентації, есе, критичні огляди наукових публікацій, активність під час дискусій. Під час модульного контролю засобом оцінювання є письмова контрольна робота або стандартизовані комп'ютерні тести. Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти <table><tr><td>Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю</td><td>Практичні заняття</td><td>Самостійна робота</td><td>Модульний контроль</td><td>Підсумковий контроль</td><td>Загальний бал</td></tr><tr><td>Залік</td><td>30</td><td>30</td><td>40</td><td>-</td><td>100</td></tr></table> Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table><tr><th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th><th rowspan="2">За шкалою ECTS</th><th colspan="2">За національною шкалою</th></tr><tr><th>іспит</th><th>залік</th></tr><tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="4">Зараховано</td></tr><tr><td>82–89</td><td>B</td><td>Добре</td></tr><tr><td>75–81</td><td>C</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr><tr><td>64–74</td><td>D</td></tr><tr><td>60–63</td><td>E</td><td rowspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>35–59</td><td>FX</td></tr><tr><td>1–34</td><td>F</td><td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td></tr></table>	Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал	Залік	30	30	40	-	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	35–59	FX	1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням	
Максимально можлива кількість балів, якщо форма підсумкового контролю	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль	Загальний бал																																			
Залік	30	30	40	-	100																																			
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																						
		іспит	залік																																					
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																					
82–89	B	Добре																																						
75–81	C	Задовільно																																						
64–74	D																																							
60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																						
35–59	FX																																							
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																						
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. «Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» розміщене на сайті університету https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_academ_dobroch_2024.pdf Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.																																							

	Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.
Рекомендовані джерела інформації	Основна література 1. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / за ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 356 с. 2. Денисенко М. П., Панченко В. А., Шапоренко О. І., Федорак В. І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Київ: Кондор. 2020. 435 с. 3. Дунська А. Р., Кузнецова К. О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: КПІ ім. І. Сікорського. 2022. 181 с. 4. Зінчук Т. О. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 512 с. 5. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. 6-те вид., перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 292 с. 6. Інкотермс 2020. URL: https://iccwbo.org/ 7. Коваленко Л. О., Голуб В. М., Абакуменко О. В., Маргасова В. Г. Фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 232 с. 8. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (для магістрів) : навч. посіб. / К. В. Ковтуненко, О. М. Коваленко, О. В. Станіславик та ін.; за ред. К. В. Ковтуненко; Одес. Нац. Політехн. Ун-т. Київ, 2018. 505 с. 9. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб./ Михайлова Л. І., Дашутіна Л. О., Могильна Л. М. та ін. / за ред. д.е.н., проф. Л. І. Михайлової. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 252 с. 10. Ольшанський О. В., Яцун Л. М., Селютін В. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Харків: ХДУХТ, 2019. 103 с. 11. Подцерковний О. П. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА», 2021. 166 с. 12. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: Апріорі. 2019. 460 с. 13. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посібник. Тернопіль, 2017. 137 с. 14. Шпомер А. І. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Чернігів: ЧНТУ. 2019. 255 с.